

MESELLER Üzerine Bir İnceleme

- Kral Süleyman'ın özdeyişlerinin mesajı -

32-) Meseller'de dili doğru kullanmak – Kelam Çalışması / Vaaz

Yakup 3:1-12 ayetlerini dikkatle okuyunuz. 2. ayet “*sözlerinde suç bulunmayan kişinin bedenini dizginleyebilen bir kişinin yetkin bir kişi*” olduğuna dikkat çekilmektedir. Yakup ayetleri sözlerimiz ve bu bedendeki yaşamımız; dolayısı dilimiz ve işlerimiz yani dilimiz ve yaşayışımız arasında bir bağlantı kurmaktadır. Benzeri yaklaşımı 15:7, 28 ayetlerinde de görmekteyiz –*bu ayetlerde bilgenin konuşmaları ve düşüncesi ile kötü kişinin yüreği ve sözleri arasında zıtlık olduğunu vurgulanmaktadır.*

Böylece kişilerin sözlerini dikkatli seçip kullanmaları bu yaşamda pek çok şeyi etkileyecektir (10:14; 11:13; 15:2; 29:11). Kim hakkında ya da her ne konu hakkında konuşursak konuşalım, sözlerimiz aynı zamanda başkalarına kendimizin gerçekte kim olduğunu, kendimizin nasıl bir kimse olduğunu gösterecektir (öğretecektir).

Öyleyse Tanrı hakkında konuşan kimselerin diğer zamanda kimin ya da neyin hakkında konuştuğuna bakarak bu kişinin yetkin bir kimse olup olmadığını görebiliriz. Tanrı hakkında konuşan kimselerin alçakgönüllü ve yumuşak huylu bir yaşam ile – *Mesih karakteri-* ile dikkat çekmesi gerekir. Ancak kişinin sözleri kendi benciliğini, cahilliğini, kötü niyetini yansıtıyorsa, aynı zamanda bu kişi sözleriyle hatalarını başkalarına aktarıyor demektir. Çünkü dilimiz aynı zamanda iyiliği yayma aracı olabileceği gibi kötülüğü kışkırtan bir araç da olabilir (10:20-21):¹

Yakup 3:⁶Dil de bir ateştir. Tüm bedeni lekeleyen ve cehennemden aldığı kıvılcımlarla doğanın çemberini alevlere boğan kötülük evreni.. Beden parçalarımız arasında dildir böyle davranan.

⁷Tüm yabancı hayvanlar, kuşlar, sürüngenler ve denizdeki yaratıklar denetim altına alınabilir. Nitekim insanlarca denetim altına alınabilmişlerdir.

⁸Ama dili denetleyebilecek insan yoktur. Öldürücü zehirle dolu, uslanmak bilmez kötülük kaynağıdır o.

Diğer yandan ailemizde, işimizde ve sosyal çevremizde kullandığımız sözlerimiz aynı zamanda Tanrı ile ilişkimizi hangi temelde düzenlediğimiz açısından da önemlidir. Çünkü şifa ve teselli için, barıştırmaya ve bağışlama için, adalet, doğruluk ve iyilik için, gerçeğin korunması ve savunulması için konuşan kimseler aynı zamanda Tanrı ile bir diyalog geliştirmede başkalarından daha ayrıcalıklıdır. Böyleleri Tanrı'nın yüreğine yakın konuşmakla bereketlenmiş olurlar (12:18; 15:4; 16:24).

Yakup 1:²⁶Ben dinsel yolunda kurama kapılırken, dilini gemlemeyen, bunun tersine yüreğini oyuna getiren bireyin dinselliği boştur.

¹ Çıkış 20:16, Mezmur 57:4; 52:1-4; 57:4

Yakup Mektubu'ndaki "atın ağızındaki gem" veya "geminin dümeni" örneklerine bakarak dilin küçük bir konu gibi düşünülmesinin yanlış olduğuna dikkat çekilmektedir. Çünkü atın ağızındaki gem onun bütün bedenini kontrol etmeye ve yönlendirmeye yarar. Benzer şekilde geminin dümeni gemiye yön verir. Öyleyse kişinin sözleri kişinin nasıl bir yolda yürüdüğünün işaretidir. Dilini kontrol edip dizginleyenler yaşamlarına Tanrı'yı hoşnut eden bir şekilde yön vermekte başarılı olurlar. Çünkü dilimiz ile doğruluğu, adaleti, kutsallığı başkalarına aktarabildiğimiz gibi, dilimizle kötülüğü, kıskançlığı, haksızlığı, çekişme ve kavgayı kışkırtabiliriz. Dilimiz doğru öğretişin bir aracı olabileceği gibi yanlış öğretişin yayılmasına da sebep olur.

Böylece dilini kontrol etmek ile yaşamını Tanrı'nın kontrolü altına getirmek arasında bir bağlantı olduğu açıktır:

- I.Petrus 3: ¹⁰Bu nedenle,
"Yaşamı sevmekle ilgilenen
ve parlak günler görmek isteyen,
dilini kötülükten sakınsın;
dudaklarını da aldatıcı sözler söylemekten..
¹¹Kötülükten kaçınsın, iyilik yapsın;
barışı arasın ve kovalasın.
¹²Çünkü Rab'bin gözleri doğru kişilerin üzerindedir,
kulakları da onların dileklerinde.
Ama Rab'bin yüzü kötülük yapanlara karşıdır."

Ve yine Mesih "Ağza giren şeylerin değil de ağızdan çıkan şeylerin –insanın dilinin- insanı kirlettiğini" ve "yürekten kaynaklanan kötü tasarıların –adam öldürme, evlilik dışı ilişki, rastgele cinsel ilişki, hırsızlık, yalan tanıklık, sövüp saymanın insanı kirlettiğini" söylemiştir (Matta 15:11, 19-20):

- Matta 12: ³³"Ya ağacı sağlıklı yetiştirirsiniz, ürünü de sağlıklı olur; ya da ağacı çürük yetiştirirsiniz, ürünü de çürük olur. Çünkü ağaç ürünüyle tanınır.
³⁴Engerekler soyu! Kendiniz kötü kişilerken iyi sözler söyleyebilir misiniz? Çünkü ağız yüreğin taşmasından söz söyler.
³⁵İyi insan içindeki iyi gömüden iyi olanları çıkarır. Kötü insan da içindeki kötü gömüden kötü olanları çıkarır.
³⁶"Size diyorum ki, insanlar söyledikleri her boş söz için yargı gününde hesap verecekler.
³⁷Öyle ki, sözlerin doğrultusunda suçsuz ve yine sözlerin doğrultusunda suçlu çıkarılacaksınız."

Böylece Yakup 3:1-12, Matta 12:33-27, Matta 15:11-20 ayetlerinden bir Hristiyan'ın imana dayanarak konuşması gerektiğini öğreniyoruz. Bir Hristiyan'ın Mesih'in öğretişini temel alarak konuşması gerekiyor. Bu yüzden Meseller Kitabında da durum bu konuda farklı değildir. Yakup 3:6 ayeti dilin kontrol altına alınmadığında

cehennemden gelen bir ateşe benzediğine ve tehlikeli yangınların kaynağı olduğuna dikkat çekilmektedir.

Böylece Meseller Kitabına bakarken “*bilge insan ve bilge olmayan insan*” tanımı ile “*dilini doğru kullanan insan ve dilini doğru kullanmayan insan*” arasında bir ilişki olduğuna dikkat ediniz (Yakup 3:9-10).

Bilge insan dilini kontrol altına almış bir şekilde yürüdükçe (10:19) bu konuda başkalarına örnek olacak ve bu da sapkın niyetli kişileri uzaklaştıracaktır (4:24; 10:32).

Bilge kişi sözleriyle ikna edicidir (16:21, 23); sözleriyle şifa verir (12:18; 16:24), bilgenin sözleri yatıştırıcı ve uzlaştırıcı (15:18) bir amaç için, iyilik için etkindir (15:2; 31:26; 13:3; 18:21).

Böylece doğru kişi kendi etrafını sözleriyle yaşam yolunda bina etmeye çalışırken, kötüler sözleriyle kendi kötülüklerini örtmeye çalışmaktadırlar (10:11, 18, 21).

Bilgelerin sözü kaygılı kimselere şifa ve esenlik getirirken (16:24; 15:4), yanlış konuşmalar kişileri yaralamaktadır (12:18, 25)

Dilini dizginleyen ile dizginlemeyen arasındaki farkın, yaşam ve ölüm arasındaki fark ile ilişkili olduğunu okumaktayız (13:3; 15:1).

Kötülük sorunu bir kuşaktan diğer kuşağa geçmektedir (17:4, 20; 18:6). Kişiler bazen kendi başlarına gelen ve şikayet ettikleri sıkıntı ve zorlukları, çoğu zaman dillerini dizginlemeyip dili doğru kullanmadıkları için kendileri davet etmiş olmaktadır (10:13; 13:3; 14:3; 18:6-7, 20-21; 26:28). Çünkü bu türlü sıkıntılar özünde yürek tutumu ile ilgilidir (17:20).

Oysa dil temiz bir yürek tarafından yönlendirildiğinde (16:23) iyilik getirmektedir (12:14; 22:11; 24:26); ve dili bilgece kullanmak bir berekettir (11:9, 11; 13:2; 18:4, 20; 21:23; 22:18; 25:11, 15).

Böylece bilge kişi sözleriyle bilgiyi başkalarına aktarmakla (5:2; 15:2) ve sözleriyle gerçeği korumakla meşgul iken (8:6-8; 10:31-32), kötüler de tam tersine kendi kötülük dolu düşüncelerini korumakta ve kötülüklerini başkalarına yaymaktadır (11:9; 17:4; 18:6; 24:1-2, 10:31-32).

Böylece sözlerimiz adalet ve merhamet için etkin olmalıdır (31:8-9, 26). Ve gerçeğin yanında olan kişi RAB’den korkan kişidir (8:13). Bu durumda Meseller Kitabı’nın yazılış amacını (1:2-6, 8) göz önüne aldığımızda, kişiler dilini nasıl kullandığına bakarak hangi tarafta olduklarını ve hangi tarafta olmaları gerektiğini görebilirler. Böylece Kelam’ın yaşam davetine (2:19; 3:2, 18) bakarak teşvik alabilirler. Ve yine kitabın yazılış amacına ve dil konusunda bakarken aklımızda 4:24 ayetinin uyarısı, Mezmur’un duası da dilimizde olmalıdır:

Mezmunur 39:1 **Karar verdim:** "Adımlarıma dikkat edeceğim,
Dilimi gúnahtan sakınacağım;
Karşımda kötü biri oldukça,
Ağzıma gem vuracağım."

Böylece dili dizginlemek ve dili doğru kullanmak açısından Meseller Kitabı'na bakarken, bilgeliğin durgun bir şey olmayıp aynı zamanda bir hareket ve iş konusu olduğunu (Matta 11:19) göz önüne almalıyız. Ve hatırlamalıyız ki, dil konusu Tanrısal bilgiğe hizmet etmekle üstünlük kazanır (20:15). Ve insanın mutluluk arayışına bakarak konuşursak, dil konusu (22:18; 23:16) ilişkileri bina eden veya yıkan yönü ile temel bir konu olarak karşıımıza çıkmaktadır.